

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani (jud. S. Godorogea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, O. Moraru)

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători:

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Agenția „Moldsilva”,
adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția
„Moldsilva” împotriva lui Iurie Pădureac cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 06 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La data de 25 aprilie 2016, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurie Pădureac solicitând încasarea datoriei în sumă de 4025 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 4155 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că între Agenția „Moldsilva” și Iurie Pădureac a fost încheiat contractul de arendă a terenurilor din fondul forestier în scop de recreere nr.313 din 31 decembrie 2008. Conform contractului, Agenția „Moldsilva” a transmis în arendă terenul forestier cu suprafața de 1,0 ha, situat în cadrul întreprinderii pentru silvicultură Bălți, ocolul silvic Bălți, în scop de recreere.

Conform pct. 3 al aceluiași contract, Iurie Pădureac și-a asumat obligația să achite anual plata pentru arendă în sumă de 4025 lei și urma să transfere plata pentru arendă nu mai târziu de 01 martie pentru anul viitor.

Menționează că, la data de 31 decembrie 2010, prin acordul comun al părților, contractul de arendă nr.313 din 31 decembrie 2008 a fost reziliat. Datoria lui Iurie Pădureac față de Agenția „Moldsilva” la data respectivă constituia 4025 lei.

Afirmă că, obligațiile asumate de către Agenția „Moldsilva” au fost îndeplinite integral, însă, Iurie Pădureac nu și-a onorat obligațiile, acumulând pentru anul 2010 o datorie în sumă de 4025 lei.

Prin somația nr.AM-11/01-361 din 17 martie 2016, expediată în adresa pârâtului, Agenția „Moldsilva” a solicitat achitarea benevolă a datoriei, însă, până la depunerea cererii de chemare în judecată, nu a primit nici un răspuns la această pretenție.

Susține că, în contextul prevederilor art.602 alin.(1) Cod civil debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat, dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

În acest sens, indică că pârâtul urmează să achite o dobândă de întârziere în mărime de 4155 lei, rezultând din prevederile art.art.585, 619 alin.(2) Cod civil.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva lui Iurie Padureac privind încasarea datoriei în sumă de 4025, 00 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 4155, 00 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 358,00 lei.

La data de 23 septembrie 2016, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 septembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea integral.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2016 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Agenția „Moldsilva” și s-a acordat apelantului termen până la data de 22 noiembrie 2016 ora 09:15 pentru lichidarea neajunsurilor-depunerea apelului motivat.

Prin încheierea din 06 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva hotărârii din 14 septembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani.

La data de 27 decembrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.73), Agenția „Moldsilva” a declarat recurs împotriva încheierii din 06 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii, cu remiterea pricinii la Curtea de Apel Bălți pentru examinare.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea din 10 noiembrie 2016 a Curții de Apel Bălți a fost recepționată la data de 18 noiembrie 2016. Însă, fiind repartizată executorului nemijlocit- Radu Grosu la data de 21 noiembrie 2016, ora 14.00, ultimul a solicitat termen suplimentar pentru redactarea apelului motivat.

Remarcă recurentul că, la data de 21 noiembrie 2016 nu luase cunoștință de hotărârea motivată din 14 septembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani și a solicitat Curții de Apel Bălți prin demers (recepționat la data de 24 noiembrie 2016) remiterea acesteia. La data de 06 decembrie 2016 a recepționat hotărârea integrală a Judecătorei Rîșcani. Însă, prin încheierea din 06 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel, deoarece în termenul stabilit suplimentar până la 06 decembrie 2016, ora 9:10, nu a prezentat cererea de apel motivată.

Opinează că, instanța de apel la emiterea încheierii din 06 decembrie 2016 nu a ținut cont de faptul că până la data de 06 decembrie 2016 Agenția “Moldsilva” nu luase cunoștință de hotărârea integrală a Judecătorei Rîșcani nr. 2-508/16 din 14 septembrie 2016 și nu a avut posibilitatea de a depune apelul motivat.

Consideră că, instanța de apel eronat a stabilit că Agenția “Moldsilva” nu s-a conformat, fără motive întemeiate, în termenul stabilit suplimentar și nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 10 noiembrie 2016.

În contextul prevederilor art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora persoanele care din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, solicită recurentul repunerea în termenul de declarare a recursului, deoarece cu încheierea Curții de Apel Bălți nr. 2a-1453/16 din 06 decembrie 2016, Agenția “Moldsilva” a făcut cunoștință la data de 19 decembrie 2016.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Curtea de Apel Bălți a adoptat încheierea la data de 06 decembrie 2016, iar Agenția „Moldsilva” a declarat recursul la data de 27 decembrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.73).

Materialele pricinii atestă că încheierea contestată a fost pronunțată în lipsa apelantului și încheierea a fost expediată în adresa Agenției „Moldsilva” la data de 14 decembrie 2016 (f.d.69) și recepționată la data de 19 decembrie 2016, conform avizului de recepție (f.d.70).

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat împotriva încheierii din 06 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți de către Agenția „Moldsilva” la data de 27 decembrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.73), este în termen și nu este necesară repunerea în termen pentru declararea recursului.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Agenția „Moldsilva” neîntemeiat și pasibil de fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Din materialele pricinii rezultă că la data de 23 septembrie 2016, Agenția „Moldsilva” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 septembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani (f.d.43).

Prin încheierea din 10 noiembrie 2016 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Agenția „Moldsilva” și s-a acordat apelantului termen până la data de 22 noiembrie 2016 ora 09:15 pentru lichidarea neajunsurilor-depunerea cererii de apel motivate (f.d.51).

La caz, Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Colegiul menționează că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 14 septembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani a fost remisă în adresa apelantului la data de 15 noiembrie 2016, conform scrisorii de însoțire (f.d.52) și recepționată la data de 18 noiembrie 2016 (f.d.54).

Prin cererea din 21 noiembrie 2016 adresată instanței de apel de către Agenția „Moldsilva”, prin intermediul reprezentantului Radu Grosu, s-a solicitat prelungirea termenului pentru prezentarea apelului motivat cu un termen maxim de 2-3 zile lucrătoare (f.d.53).

În consecință, în cadrul ședinței de judecată din 22 noiembrie 2016 s-a dispus amânarea ședinței de judecată pentru data de 06 decembrie 2016 ora 09:10.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că apelantul Agenția „Moldsilva” a beneficiat de un termen suplimentar mai mare decât cel solicitat pentru prezentarea apelului motivat, însă, nu s-a încadrat nici în termenul suplimentar acordat și nu a prezentat apelul motivat.

Colegiul precizează că, în condițiile legii, neajunsurile actului procedural, în speță, prezentarea apelului motivat - neajunsuri admise la depunerea cererii de apel, puteau fi înlăturate până la termenul indicat de instanța de judecată sau cel târziu până la prima ședință de judecată când instanța și urma să se expună asupra punerii pe rol sau restituirii cererii de apel, după caz.

Pe cale de consecință, în conformitate cu art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 06 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva hotărârii din 14 septembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, din motiv că nu au fost lichidate neajunsurile admise la depunerea cererii de apel ce țin de prezentarea apelului motivat.

Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia instanței de apel precum că, Agenția „Moldsilva” depunând cererea de apel nemotivat, urma să întreprindă toate măsurile necesare pentru de a depune cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept.

Or, această obligație a apelantului rezultă și din prevederile art. 365 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, conform cărora în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Mai mult, în conformitate cu art. 365 alin.(1¹) Cod de procedură civilă, elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

La caz, Colegiul reiterează că în termenul stabilit de lege, inclusiv și în cel acordat suplimentar, Agenția „Moldsilva” nu și-a valorificat drepturile garantate de legislația

națională.

În concluzie, Colegiul conchide că acțiunile Agenției „Moldsilva” nu constituie decît o eludare a acesteia de a-și realiza drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Astfel, Colegiul relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Argumentul recurentului precum că a fost în imposibilitate de a depune apelul motivat din circumstanțe ce nu depind de voința sa, deoarece pînă la data de 06 decembrie 2016 nu ar fi luat cunoștință de hotărârea motivată a instanței de fond și care nu ar fi fost luat în considerare de instanța de apel, nu poate fi reținut ca fiind relevant speței, or, în condițiile pronunțării de către instanța de fond a hotărârii contestate la data de 14 septembrie 2016 și depunerea cererii de apel (nemotivat) la data de 23 septembrie 2016 de către Agenția „Moldsilva”, ultima urma să-și realizeze cu bună credință dreptul de a recepționa hotărârea motivată în cadrul instanței de judecată.

Or, în contextul prevederilor art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă, hotărârea integral se întocmește în termen de 15 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărârii, după caz.

Tot aici, este de menționat că la data de 10 octombrie 2016 în adresa Agenției „Moldsilva” a fost expediată de către Judecătoria Rîșcani hotărârea motivată din 14 septembrie 2016, conform scrisorii de însoțire (f.d.47).

Colegiul remarcă că obligația instanței de judecată de a expedia hotărârea motivată rezultând din prevederile art. 236 alin.(8) Cod de procedură civilă, nu exclude dreptul participanților la proces de a recepționa personal hotărârea judecătorească în cadrul instanței.

Concomitent, Colegiul reliefă că în textul cererii din 21 noiembrie 2016 adresate instanței de apel de către Agenția „Moldsilva”, prin care s-a solicitat acordarea unui termen maxim de 2-3 zile lucrătoare, nu s-au făcut careva referințe la lipsa hotărârii motivate din 14 septembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, fiind invocat doar termenul insuficient pentru redactarea apelului motivat.

Argumentul recurentului precum că a solicitat instanței de apel remiterea hotărârii motivate a instanței de fond nu poate justifica omiterea acestuia de a depune în termenul acordat apelul motivat. Or, cererea privind eliberarea hotărârii motivate, adresată instanței de apel, este datată cu 23 noiembrie 2016 (f.d.59-60), însă, termenul de 2-3 zile suplimentar a fost solicitat prin cererea datată cu 21 noiembrie 2016, conform căreia nu se fac careva referiri la lipsa hotărârii motivate.

În acest sens, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel precum că apelantul în lipsa unor motive întemeiate nu a lichidat neajunsurile admise la depunerea cererii de apel în termenul acordat suplimentar.

Colegiul reiterează că nedepunerea apelului motivat în termenul acordat de instanța de apel, inclusiv și în termenul suplimentar, de altfel, acordat la cererea apelantului, nu este decît o eludare a apelantului Agenția „Moldsilva” de a beneficia de drepturile sale, garantate atît de legislația națională, cât și cea internațională.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Prin urmare, Colegiul consideră necesar să precizeze că circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la restituirea cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 06 decembrie 2016.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Agenția „Moldsilva”.

Se menține încheierea din 06 decembrie 2016 a Curții de Apel Bălți, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția „Moldsilva” împotriva lui Iurie Pădureac cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală